

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Budżetu
i Finansów Publicznych (**214.**)
w dniu 1 kwietnia 2015 r.

VIII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie (druk senacki nr 862, druki sejmowe nr 3155 i 3208).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Kazimierz Kleina)

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Otwieram posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Witam wszystkich państwa na naszym posiedzeniu. Witam pana ministra Janusza Cichonia i osoby mu towarzyszące z Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych, witam Biuro Legislacyjne, senatorów obecnych na naszym posiedzeniu i sekretariat komisji.

Przedmiotem naszego posiedzenia jest rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie. To jest w druku senackim nr 862.

Czy w posiedzeniu komisji uczestniczą osoby prowadzące działalność lobbingową w rozumieniu prawa? Nie.

Czy są uwagi do porządku obrad? Nie ma.

Przystępujemy do omawiania ustawy.

Panie Ministrze, bardzo proszę o krótką charakterystykę ustawy ratyfikacyjnej.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Mogę powiedzieć, że wymiana informacji podatkowych jest standardem w dzisiejszym świecie powszechnie stosowanym, a to, co mamy w ramach tej ustawy, to jest w jakimś mierze początek bardziej zaawansowanej formuły, w której ta wymiana ma następować automatycznie.

Jak państwo wiecie, do tej pory takie informacje wymieniamy, ale wymieniamy je w formule: na wniosek. Teraz, po podpisaniu umowy i przyjęciu ustawy, która te kwestie ureguluje, a która jest na etapie uzgodnień międzyresortowych, będziemy te informacje wymieniać automatycznie. To znaczy, będziemy rządowi Stanów Zjednoczonych dostarczać automatycznie informacje na temat dochodów uzyskiwanych przez amerykańskich rezydentów w Polsce i podobne informacje będziemy uzyskiwali na temat dochodów naszych podatników uzyskiwanych w Stanach Zjednoczonych.

Chcę powiedzieć, że umowa została podpisana, praktycznie rzecz biorąc, przez większość krajów europejskich w takiej samej formule. Mało tego, na kanwie tego zostały opracowane nowe standardy OECD w zakresie automatycznej wymiany informacji. I ona staje się pewnym wyznacznikiem, jeśli chodzi o międzynarodową wymianę informacji i przeciwdziałanie, tak naprawdę, unikaniu opodatkowania, bo głównie to jest celem podpisania tych umów. Do tej pory umowę podpisały pięćdziesiąt cztery państwa, w tym dwadzieścia trzy państwa Unii Europejskiej, pięćdziesiąt osiem kolejnych państw jest na etapie przygotowywania umowy i końcowych prac zmierzających do jej podpisania. To, myślę, tyle.

Mamy co do tego rozwiązania pełne poparcie podmiotów, które tak naprawdę najbardziej są nim zainteresowane, bo na nich spada pewien obowiązek. Mówię tutaj o instytucjach finansowych, bankach, ale także o instytucjach ubezpieczeniowych, które muszą te dane raportować. Będą one raportować do Ministerstwa Finansów, a minister finansów będzie te dane przekazywał Stanom Zjednoczonym.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Pan legislator, bardzo proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Dziękuję bardzo.

Szymon Giderewicz.

Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

Ustawa wyrażająca zgodę na ratyfikację nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Chcielibyśmy tylko powiedzieć kilka słów na temat samej umowy FATCA, która, tak jak wspomniał pan minister, przewiduje automatyczną wymianę informacji podatkowych, a więc wymianę podejmowaną cyklicznie, bez wniosku państwa strony podpisującej umowę. Samo zawieranie w stosunkach międzynarodowych tego typu umów, czyli umów przewidujących automatyczną wymianę informacji podatkowych, jest oczywiście możliwe. Przewiduje to między innymi Konwencja o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych. Zakres takiej wymiany i warunki, na których ona się odbywa, określają czy powinny określać umowy dwustronne. Taką umową jest właśnie umowa FATCA. W tym kontekście ona nie wprowadza nowych rozwiązań, które mogłyby budzić jakieś wątpliwości.

Ale umowa ta jest jednocześnie wyrazem takiej szerszej tendencji do przechodzenia w stosunkach międzynarodowych w przypadku wymiany informacji podatkowych na wymianę automatyczną. Taką automatyczną wymianę przewiduje między innymi, co też pan minister wspomniał, standard OECD przyjęty w październiku 2014 r. Także stosowna dyrektywa Unii Europejskiej przewiduje szerszą możliwość wymiany automatycznej od 2016 r. Dostrzegamy w stosunkach międzynarodowych tendencję właśnie do automatycznej wymiany informacji, co przede wszystkim uwidacznia umowa FATCA. Zwracam jednak uwagę na ewentualny konflikt takich uregulowań, przyjętych w standardzie międzynarodowym, z polską konstytucją. Należy zadać pytanie o granice dopuszczalnych ograniczeń konstytucyjnych praw, czyli w tym przypadku prawa do prywatności i prawa do ochrony danych osobowych. Zgodnie z konstytucją władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Stąd dla uznania umowy FATCA za zgodną z konstytucją należałoby przyjąć, iż takie automatyczne, cykliczne przekazywanie informacji podatkowych jest niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. I taki problem w przyszłości stanie przed ustawodawcą w przypadku implementacji do porządku prawnego wspomnianej wcześniej dyrektywy Unii Europejskiej, a także innych ewentualnych umów o wymianie informacji podatkowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Otwieram dyskusję.

Pan mecenas zwrócił uwagę na dość poważny problem, dotyczący nie tylko tej umowy, ale także innych dokumentów, które ewentualnie w przyszłości możemy ratyfikować. Warto byłoby na ten temat podyskutować, może dzisiaj albo może przy innej okazji, ale sprawa rzeczywiście jest dość istotna.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Muszę powiedzieć, że tak naprawdę my niczego nie zmieniamy, jeśli chodzi o zakres przekazywania informacji i sposób ich ochrony. One są tak samo chronione, jak były dotychczas. Nie ujawniamy tych informacji, tylko przekazujemy, a one mogą być wykorzystywane zgodnie ze standardami obowiązującymi w tym zakresie. Tak że jeśli chodzi o nas, to kwestie konstytucyjne, kwestie ochrony danych osobowych, prawa do tajemnicy bankowej itd. są przestrzegane.

Muszę powiedzieć, że mamy z tym nieco problemów już na etapie umowy. W tej chwili prace nam się nieco przeciągają, co wynika z faktu, że ta materia jest jednak dość skomplikowana i trzeba ją w system prawny wmontować tak, żeby tego typu zastrzeżenia i uwagi nie były zasadne. I jestem przekonany, że takie rozwiązanie uda się nam znaleźć. Jesteśmy w tej chwili na dobrej drodze.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Leszek Czarnobaj.

Senator Leszek Czarnobaj:

Panie Ministrze, ja rozumiem, że zakres merytoryczny informacji przekazywanych tym, z którymi mamy umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania, oraz informacji na wniosek zasadniczo różnić się nie będą i nie mogą zgodnie z prawem. A umowa doprecyzowująca będzie dokładnie pokazywać zakres, czyli nie ma potrzeby przyjęcia innych aktów prawnych precyzujących tę materię.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze...
(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń: ...choć pan sam odpowiedział na to pytanie.*)
(*Senator Leszek Czarnobaj: Chciałbym zaznaczyć, że to było pytanie retoryczne.*)

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń:

Tak jest. Przechodzimy z formuły informacji na wniosek na formułę automatycznej wymiany informacji. Będziemy przekazywać informacje o wszystkich amerykańskich rezydentach. Oczywiście są pewne reguły gry określające, jakie dochody, z jakich źródeł itd., ale tutaj zmian w stosunku do obowiązujących przepisów nie ma. Zmienia się tylko formuła.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.
Czy są inne pytania?
Jeszcze pan dyrektor.
Proszę bardzo.

Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów Mariusz Każuch:

Ja tylko uzupełnię. Tak naprawdę novum, które wprowadza umowa z Amerykanami, ale również będzie to elementem implementowanej dyrektywy Unijnej i standardu OECD, jest to, że wprowadzamy troszeczkę wyższy standard informacji, jeżeli chodzi o samo otwarcie rachunku. Rzeczywiście zakres jest dokładnie ten sam. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania pozwala nam na dzień dzisiejszy przekazać wszystkie te informacje. My to już robimy automatycznie, ale do tej pory nie było to aż tak bardzo uporządkowane i standard na etapie otwierania rachunku nie był aż tak wysoki, jak standard, który w tej chwili wprowadzają umowa i dyrektywa unijna. Dziękuję.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dziękuję bardzo.

Czy są inne pytania? Nie ma.

Skladam wniosek o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Czy są inne wnioski? Nie ma.

W takim razie przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem ustawy bez poprawek? (4)

4 głosy za, czyli wszyscy za.

Na senatora sprawozdawcę proponuję senatora Leszka Czarnobaję, który w ramach naszej komisji jest specjalistą od spraw amerykańskich. Jeżeli przyjąłby to zlecenie, tę prośbę...

(*Senator Leszek Czarnobaj*: Trzeci raz zamierzamjechać do Stanów.)

Uuu...

(*Senator Leszek Czarnobaj*: To znaczy, dwa razy nie byłem, tylko już dwa razy zamierzałem.)

Dobrze.

W takim razie dziękuję bardzo.

Nie było sprzeciwu ze strony pozostałych senatorów.

Proszę państwa, tak przy okazji myślę, że, jak już dotknęliśmy tematu amerykańskiego, to byłoby dobrze, gdybyśmy kiedyś poprosili o informację na jedno z naszych posiedzeń na temat stopnia zaawansowania negocjacji między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi dotyczących porozumienia o wolnym handlu oraz ewentualnie na temat konsekwencji dla Polski i tego, w jaki sposób Polska się w to zaangażuje. Bo to jest jeden z priorytetów Unii Europejskiej. Prawda?

Czy pan minister coś wie na ten temat?

(*Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Janusz Cichoń*: Ale nie dzisiaj.)

Nie dzisiaj, nie dzisiaj. Ale chodzi o to, żebyśmy ewentualnie ten temat poruszyli na posiedzeniu komisji.

Czy byłaby zgoda ze strony senatorów?

Senator Leszek Czarnobaj.

Senator Leszek Czarnobaj:

Bardzo dobry pomysł, Panie Przewodniczący.

Myślę, że warto, żebyśmy o tym mówili. Z tym że proponuję po wyborach prezydenckich, dlatego że pojawią się siły, które określą, że to znowu jest krzywdzące dla Polski.

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: To nie ma z wyborami nic...)

Co nie?

Proponuję, żeby to zrobić po wyborach prezydenckich.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

Dobrze, ale nie robiłbym do tego jakiegoś specjalnego podtekstu. Może tak.

(*Senator Piotr Gruszczyński*: To jest dmuchanie na zimne.)

Ale nie dmucha senator.

Choć pewnie wcześniej ze względów technicznych nie udałoby się tego zrobić.

Tak się zastanawiam, kto powinien przygotować taką informację. Czy minister finansów, czy raczej minister gospodarki? A może zrobilibyśmy to wspólnie z komisją gospodarki? To się zastanowimy...

Senator Leszek Czarnobaj:

A kto prowadzi w imieniu Polski te negocjacje, Panie Ministrze?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Janusz Cichoń:**

Tak naprawdę prowadzi je Unia Europejska, a my mamy tam swoich przedstawicieli. Ale informację o stanie prac możemy przygotować...

(*Przewodniczący Kazimierz Kleina*: Ale czy to bardziej minister finansów, minister gospodarki, czy minister spraw zagranicznych?)

To nie są wielostronne, że tak powiem, rozmowy. W naszym przekonaniu liderem jest chyba jednak minister gospodarki, a nie minister spraw zagranicznych. Ale my także mamy pewne informacje.

Przewodniczący Kazimierz Kleina:

To może zrobilibyśmy to wspólnie z Komisją Gospodarki Narodowej. Wydaje mi się, że temat wart jest podjęcia, tym bardziej że jakiś czas temu była taka konferencja w Krakowie.

Dobrze. To chyba wszystko.

Czy są jakieś inne sprawy? Nie ma.

Jeżeli nie ma, to wszystkim naszym gościom, członkom komisji i całej obsłudze życzę Wesołych Świąt. I do zobaczenia po świętach.

Nasza komisja będzie miała posiedzenia w przeddzień posiedzenia plenarnego.

(*Głos z sali*: Czternastego.)

Dziękuję bardzo.

(*Głos z sali*: Wszystkiego dobrego.)

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie.

(*Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 14*)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii